

Bananar ehf.
Sjálfbærniuppgjör

2021

Bananar ehf.
Korngörðum 1, 104 Reykjavík
Kt. 5303901289

Yfirlit

Sjálfbærniuppgjör	3
Skipulags- og rekstrarmörk	4
Lykilþættir	5
Uppgjör	6
Rekstrarþættir	6
Losunarbókhald	7
Umhverfispættir	8
Umhverfisstjórnun	9
Aðferðafræði	10
Skilgreiningar	11
Skýringar	12

Sjálfbærniuppgjör

Sjálfbærniuppgjör Banana ehf. fyrir árið 2021 er gert í samræmi við ESG leiðbeiningar sem Nasdaq á Íslandi og Norðurlöndunum gáfu út á árinu 2019. Þessar leiðbeiningar eru byggðar á tillögum sem settar voru fram árið 2015 af Sameinuðu þjóðunum, Samtökum um sjálfbærar kauphallir (Sustainable Stock Exchange Initiative) og vinnuhópi hjá Alþjóðasamtökum kauphalla (World Federation of Exchange). Einnig er vísað í tilheyrandi viðmið GRI Standard (e. Global Reporting Initiative, GRI100-400) og meginviðmið (e. Reporting Principles, P1-10) alþjóðasáttmála Sameinuðu þjóðanna (United Nations Global Compact, UNGC).

Klappir hafa aðstoðað við gerð sjálfbærniuppgjörsins, sem byggist á þeim upplýsingum sem Klappir hugbúnaðurinn hefur safnað saman yfir árið.

Sjálfbærniuppgjörin hefur að geyma allar helstu upplýsingar um umhverfisþætti, félagslega þætti og stjórnarhætti Banana ehf. Klappir skipuleggja og haga vinnu sinni í samræmi við meginreglur Greenhouse Gas Protocol aðferðafræðinnar: Viðeigandi, nákvæmni, heilleiki, samræmi og gagnsæi.

Gögn Banana ehf. eru yfirfarin og metin eftir bestu vitund og nákvæmstu upplýsingum hverju sinni, að undanskildum gögnum tengdum félagslegum þáttum og stjórnarháttum. Klappir bera ekki ábyrgð á fjárfestingarákvörðunum sem teknar eru á grundvelli þeirra upplýsinga sem hér birtast.

27. maí 2022, Reykjavík

Dr. Jón Ágúst Þorsteinsson
forstjóri, Klappir

Skipulags- og rekstrarmörk

Um Banana ehf.

Banana ehf. var stofnað árið 1955 og er næst elsta fyrirtækið í samstæðu Haga. Banana er stærsti dreifingaraðili á fersku grænmeti og ávöxtum á Íslandi og jafnframt eitt stærsta innflutningsfyrirtæki landsins. Eins og nafnið gefur til kynna voru fyrstu starfsár fyrirtækisins helguð innflutningi og þroskun banana. Síðan þá hafa áherslur breyst og í dag býður fyrirtækið upp á mikið og gott úrval af bæði íslensku og erlendu grænmeti og ávöxtum allan ársins hring. Vörum er dreift til viðskiptavina sex daga vikunnar, þar af til verslana Bónus og Hagkaups.

Viðskiptavinir Banana samanstanda af verslunum, veitingahúsum, sjúkrahúsum, skólum, leikskólum, mótuneytum o.fl. Vöruhúsið afgreiðir daglega pantanir sem nema um 80-100 tonnum.

Banana hafa viðskiptasambönd út um allan heim og beina því viðskiptum sínum beint til þeirra landa þar sem gæði ávaxta og grænmetis er best hverju sinni. Má þar nefna Kína, Brasilíu, Suður-Afríku, Kanada, Síle, Argentínu, Holland, Bandaríkin og Spán.

Skipulagsmörk

Við gerð uppgjors Banana ehf. hefur „Operational Control“ aðferðafræðin orðið fyrir valinu. Samkvæmt henni gerir fyrirtæki grein fyrir allri losun gróðurhúsalofttegunda frá þeim rekstrareiningum sem það hefur yfirráð yfir. Fyrirtækið gerir ekki grein fyrir losun gróðurhúsalofttegunda frá þeim rekstrareiningum sem það hefur ekki yfirráð yfir þrátt fyrir að það eigi hagsmuna að gæta af rekstri þeirra.

Undir uppgjör Banana ehf. fellur rekstur eftirfarandi lögaðila:

- Banana ehf.

Rekstrarmörk

Umfang 1

Eldsneytisnotkun farartækja

Umfang 2

Raforkunotkun

Hitaveita

Umfang 3

3.5. Úrgangur frá rekstri

Lykilþættir

Kolefnisuppgjör

Árið 2021 nam heildarlosun Banana ehf. 181,4 tonnum koltvísýringsígilda (tCO₂-íg) og hefur hún því dregist saman um 26,8% frá grunnári. Losun samanlagðra umfanga 1 og 2 nam 150,5 tCO₂-íg sem nemur 9,5% samdrætti losunar frá grunnári.

Losunarkræfni (E2)

Losunarkræfni starfsmanna nam 2,22 tCO₂/stöðugildi, sem nemur 19,3% lækkun frá grunnári.

Orkunotkun (E3, E5)

Heildarorkunotkun Banana ehf. nam 3.171.415 kWst. Undir orkunotkun fellur raforku-, hitaveitu- og eldsneytisnotkun.

- Óbein orkunotkun vegna rafmagns- og hitaveitu nam 2.673.373 kWst.
- Bein orkunotkun vegna eldsneytisnotkunar bifreiða nam 498.042 kWst og hefur því dregist saman um 6,8% frá grunnári.
- Hlutfall endurnýjanlegrar orku í rekstri Banana ehf var 84,3%.

Úrgangur

Samdrátt á heildarlosun í rekstri Banana ehf. má að mestu leiti rekja til lækkunar á losun vegna úrgangs frá rekstri.

- Losun vegna úrgangs frá rekstri hefur lækkað um 62,2% frá grunnári.
- Heildarmagn úrgangs frá rekstri var 146.297 kg, sem er 34,8% samdráttur frá grunnári, 2019.
- Magn úrgangs til urðunar var 65.362 kg, en það er 60,2% minna en á grunnári.

Uppgjör

Rekstrarþættir

Rekstrarbreytur	Eining	2019	2020	2021
Fjöldi stöðugilda	starfsgildi	90,0	81,0	81,6
Heildarrými fyrir eigin rekstur	m ²	5.600,0	5.600,0	5.600,0

Losunarkræfni gróðurhúsalofttegunda	Eining	2019	2020	2021
Losunarkræfni orku	kgCO ₂ /MWst	67,37	65,19	57,19
Losunarkræfni starfsmanna	kgCO ₂ /stöðug	2.754,7	2.543,0	2.222,7
Losunarkræfni á hvern fermetra	kgCO ₂ /m ²	44,27	36,78	32,39

Nasdaq: E2|UNGC: P7, P8|GRI: 305-4|SDG: 13|SASB: General Issue / GHG Emissions, Energy Management

Orkukræfni	Eining	2019	2020	2021
Orkukræfni starfsmanna	kWst/stöðugild	40.889,7	39.006,7	38.865,4
Orkukræfni á fermetra	kWst/m ²	657,2	564,2	566,3

Nasdaq: E4|UNGC: P7, P8|GRI: 302-3|SDG: 12|SASB: General Issue / Energy Management

Úrgangskræfni	Eining	2019	2020	2021
Úrgangskræfni starfsmanna	kg/stöðugildi	2.494,3	2.275,6	1.792,9

Losunarbókhald

Mótvægisáðgerðir	Eining	2019	2020	2021
Samtals mótvægisáðgerðir	tCO ₂ í	165,2	205,2	181,5
Mótvægisáðgerðir með skógrækt	tCO ₂ í	165,2	205,2	181,5
Mótvægisáðgerðir með endurheimt votlendis	tCO ₂ í	0,0	0,0	0,0
Aðrar mótvægisáðgerðir	tCO ₂ í	0,0	0,0	0,0

Gróðurhúsalofttegundir	Eining	2019	2020	2021
Umfang 1	tCO ₂ í	137,4	112,3	124,9
Umfang 2 (landsnetið) [1]	tCO ₂ í	28,8	25,9	25,5
Umfang 1 og 2	tCO ₂ í	166,3	138,2	150,5
Umfang 3	tCO ₂ í	81,7	67,8	30,9
Losun gróðurhúsalofttegunda (Umfang 1, 2 og 3)	tCO ₂ í	247,9	206,0	181,4

Nasdaq: E1|UNGC: P7|GRI: 305-1,305-2,305-3|SASB: General Issue / GHG Emissions|TCFD: Metrics & Targets

Umfang 1 - Samsetning losunar	Eining	2019	2020	2021
Heildarlosun	tCO ₂ í	137,4	112,3	124,9
Eldsneytisnotkun farartækja	tCO ₂ í	137,4	112,3	124,9

Umfang 2 - Samsetning losunar	Eining	2019	2020	2021
Heildarlosun	tCO ₂ í	28,8	25,9	25,5
Rafmagn	tCO ₂ í	10,2	12,1	11,9
Hitaveita	tCO ₂ í	18,6	13,8	13,6

Umfang 3 - Losun á fyrri stigum	Eining	2019	2020	2021
<i>Flokkur 5: Úrgangur frá rekstri</i>				
Heildarlosun	tCO ₂ í	81,7	67,8	30,9
Flutningur, förgun og meðhöndlun á úrgangi	tCO ₂ í	81,7	67,8	30,9

Umhverfispættir

Orkunotkun	Eining	2019	2020	2021
Heildarorkunotkun	kWst	3.680.074	3.159.544	3.171.415
Jarðefnaeldsneyti	kWst	534.452	448.706	498.042
Rafmagn	kWst	1.041.747	1.148.711	1.136.853
Hitaveita	kWst	2.103.875	1.562.127	1.536.520
Bein orkunotkun	kWst	534.452	448.706	498.042
Óbein orkunotkun	kWst	3.145.622	2.710.838	2.673.373
Nasdaq: E3 UNGC: P7, P8 GRI: 302-1, 302-2 SDG: 12 SASB: General Issue / Energy Management				

Orkusamsetning	Eining	2019	2020	2021
Heildarorkunotkun	kWst	3.680.074	3.159.544	3.171.415
Jarðefnaeldsneyti	%	14,5%	14,2%	15,7%
Endurnýjanlegir orkugjafar	%	85,5%	85,8%	84,3%
Kjarnorka	%	0,0%	0,0%	0,0%
Nasdaq: E5 GRI: 302-1 SDG: 7 SASB: General Issue / Energy Management				

Eldsneytisnotkun	Eining	2019	2020	2021
Heildareldsneytisnotkun	kg	44.858	37.629	41.764
Bensín	kg	4.810	5.238	5.901
Díselolífa	kg	40.048	32.390	35.862

Vatnsnotkun	Eining	2019	2020	2021
Heildarvatnsnotkun	m ³	57.410,9	49.584,7	49.233,0
Kalt vatn	m ³	21.137,2	22.651,5	22.741,2
Heitt vatn	m ³	36.273,7	26.933,2	26.491,7
Nasdaq: E6 GRI: 303-5 SDG: 6 SASB: General Issue / Water & Wastewater Management				

Samsetning raforku	Eining	2019	2020	2021
Heildarnotkun raforku	kWst	1.041.747	1.148.711	1.136.853
Jarðefnaeldsneyti	%	0,0%	0,0%	0,0%
Endurnýjanlegir orkugjafar [2]	%	100,0%	100,0%	100,0%
Kjarnorka	%	0,0%	0,0%	0,0%

Meðhöndlun úrgangs	Eining	2019	2020	2021
Heildarmagn úrgangs	kg	224.490	184.321	146.297
Flokkaður úrgangur	kg	60.130	58.691	78.156
Óflokkaður úrgangur	kg	164.360	125.630	68.141
Endurunnin úrgangur	kg	60.130	58.691	80.935
Úrgangi fargað	kg	164.360	125.630	65.362
Flokkunarhlutfall úrgangs	%	26,8%	31,8%	53,4%
Endurvinnsluhlutfall úrgangs	%	26,8%	31,8%	55,3%

Umhverfisstjórnun

Umhverfisstarfsemi	Eining	2019	2020	2021
Fylgir fyrirtækið formlegri umhverfisstefnu?	já/nei	-	-	-
Fylgir fyrirtækið sérstökum úrgangs-, vatns-, orku- og/eða endurvinnslustefnum?	já/nei	-	-	-
Notar fyrirtækið þitt viðurkennt orkustjórnunarkerfi?	já/nei	-	-	-
Nasdaq: E7 GRI: 103-2 SASB: General Issue / Waste & Hazardous Materials Management				

Loflagseftirlit	Eining	2019	2020	2021
Hefur framkvæmdastjórn yfirumsjón með og/eða stýrir loftslagstengdri áhættu?	já/nei	-	-	-
Hefur stjórn þín eftirlit með og/eða stjórnar loftslagstengdri áhættu?	já/nei	-	-	-
Nasdaq: E8, E9 GRI: 102-19, 102-20, 102-29, 102-30, 102-31 SASB: General Issue / Business Model Resilience, Systematic Risk Management TCFD: Governance (Disclosure A/B)				

Mildun loftlagsáhættu	Eining	2019	2020	2021
Heildar fjármagn sem árlega er fjárfest í loftslagstengdum innviðum, seiglu og vöruþróun	m. ISK			1.244.124
Nasdaq: E10 UNGC: P9 SASB: General Issue / Physical Impacts of Climate Change, Business Model Resilience TCFD: Strategy (Disclosure A)				

Aðferðafræði

Við útreikninga er stuðst við „The Greenhouse Gas Protocol“ sem er stöðluð aðferðafræði sem innleidd hefur verið af fjölda fyrirtækja um allan heim með góðum árangri.

Bein og óbein losun gróðurhúsalofttegunda

The Greenhouse Gas Protocol skiptir losun upp í umfang 1, 2 og 3. Þetta er gert til að greina í sundur beina og óbeina losun:

- Umfang 1 tekur saman beina losun gróðurhúsalofttegunda frá starfsemi fyrirtækis.
- Umfang 2 tekur saman óbeina losun gróðurhúsalofttegunda sem tengd er raforkunotkun og notkun á heitu vatni. Losun af þessu tagi á sér ekki stað innan marka starfsemi fyrirtækisins og telst því til óbeinnar losunar.
- Umfang 3 tekur saman óbeina losun gróðurhúsalofttegunda í virðiskeðju Banana ehf.

Koltvísýringsígildi

Losun gróðurhúsalofttegunda er mæld í tonnum svokallaðra koltvísýringsígilda (tCO₂i). Koltvísýringsígildi er mælieining sem lýsir því magni koltvísýrings sem hefur sama hnatthlúnunarmátt (e. GWP, global warming potential) og tiltekin blanda annarra gróðurhúsalofttegunda miðað við hundrað ára tímabil. Til að mynda jafngildir metan (CH₄) u.þ.b. 25 koltvísýringsígildum og nituroxíð (N₂O) u.þ.b. 298 koltvísýringsígildum. Uppgjörð tekur því tillit til allra gróðurhúsalofttegunda og er losun birt í tonnum CO₂ ígilda.

Skilgreiningar

Losunarkræfni

Tölur um losunarkræfni eru byggðar á samanlögðu umfangi 1, umfangi 2 og umfangi 3. Losunarkræfni reiknast sem losun gróðurhúsalofttegunda á valda rekstrarþætti og er sett fram sem tCO₂í á einingu (svo sem tCO₂í á móti heildartekjum). Mælikvarðarnir mæla og bera losun fyrirtækisins saman við stærð rekstrarins.

Bein og óbein orkunotkun

Heildarorkunotkun mælir alla orku sem nýtt er af fyrirtækinu, að meðtöldu því eldsneyti sem notað er á ökutæki fyrirtækisins (umfang 1) og orku frá rafveitum og heitu vatni (umfang 2). Orkunotkunin er sett fram í kílóvattstundum (kWst).

Orkukræfni

Orkukræfni reiknast sem heildarorkunotkun deilt í valda rekstrarþætti og er sett fram sem kWst á einingu (svo sem kWst á starfsmann í fullu stöðugildi). Mælikvarðarnir eru notaðir til að mæla orkunýtni og bera orkunotkun fyrirtækisins saman við stærð rekstrarins.

Úrgangskræfni

Úrgangskræfni reiknast sem heildarmagn úrgangs deilt í valda rekstrarþætti og er sett fram sem kg á einingu (svo sem kg á starfsmann í fullu stöðugildi).

Umfang 2 (landsnet)

Losun í umfangi 2 (landsnet) (e. Scope 2 - Location-based) er óbein losun vegna framleiðslu notaðrar orku, þar sem að losun vegna orkunotkunar er áætluð út frá meðallosun frá viðeigandi dreifikerfi orku innan uppgjörstímabils. Miðað við aðferðafræði GHG Protocol skal fyrirtæki birta losun í umfangi 2 (landsnet).

Úrgangur frá rekstri

Förgun og meðhöndlun á úrgangi mynduðum í rekstri fyrirtækis innan uppgjörstímabils.

Orkustjórnunarkerfi

Með orkustjórnunarkerfi er átt við stöðluð orkustjórnunarkerfi s.s. ISO 50001.

Skýringar

- [1] Útreikningar á losun vegna rafmagnsnotkunar byggjast á meðallosun frá framleiðslu rafmagns á Íslandi, sem birt er í Landsskýrslu um losun gróðurhúsalofttegunda (Icelandic National Inventory Report) og er gefin út af Umhverfisstofnun.
- [2] Samkvæmt sértækum yfirlýsingum raforkusala keypti Bananar ehf. 100% endurnýjanlega orku árin 2019, 2020 og 2021.